

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ШЛЯХУ ДО ЕФЕКТИВНОГО ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

© Шотік Т.М., Хомич З.С., 2011

В умовах глибокої економічної кризи ефективне управління проектом стає надзвичайно важким процесом. Варто згадати, що згідно з Кодексом знань про управління проектами, проектний менеджмент (Project Management) – це процес застосування знань, навичок, методів, засобів та технологій до проектної діяльності з метою досягнення або перебільшення очікувань учасників проекту [1]. На даний момент, управління проектами – це одна із ключових складових бізнес-менеджменту, адже саме за допомогою реалізації проектів компанії, будь-яких розмірів та профілів діяльності, перетворюють свої цілі на реальність.

Говорячи про проектний менеджмент, було б доречно згадати про ризики, які з ним пов'язані, управління ними. Оскільки у ринковій економіці ризик є невід'ємним атрибутом господарювання. Управління ризиком — це процес реагування на події та зміни ризиків у процесі виконання проекту. При цьому важливим є проведення моніторингу ризиків, який включає контроль ризиків протягом всього життєвого циклу проекту[2].

Важливим є те, що управління ризиком передбачає не тільки розпізнавання, аналіз та оцінку ризику, а й розробку заходів щодо його зниження. До методів зниження ризиків належать:

- розподіл ризику між учасниками проекту (передача частини ризику співвиконавцям, що фактично реалізується під час підготовки проектів і конкретних документів, при цьому підвищення ризику в одного з учасників повинно супроводжуватись адекватною зміною в розподілі доходів від проекту);
- резервування коштів на покриття непередбачених витрат(спосіб боротьби з ризиком, який пов'язаний зі збоями в реалізації проекту);
- нейтралізація часткових ризиків(пов'язані із реалізацією окремих етапів по проекту, але напряму не впливають на проект в цілому);
- зниження ризиків у плані фінансування(створення достатнього запасу стійкості, який врахував би різні види ризиків; надання гарантій, які включаються в контракти);
- страхування(система відшкодування втрат страхувальниками, тобто передача певних ризиків страховій компанії)[3].

Кожен з вище наведених методів використовується в певних ситуаціях, іноді вони застосовуються комплексно, що підсилює їхню дію.

Управління ризиками передбачає підхід до ризиків і невизначеності як до подій, на які можна впливати регулюванням окремих параметрів. Управління ризиками проектного менеджменту стане максимально ефективним тільки за умови одночасного використання таких систем, як система управління, ідентифікації і вимірювання, супроводження (моніторингу та контролю).

Доведено, що доцільно планувати можливі дії, які зможуть запобігти збільшенню інвестицій, підвищенню цін на продукцію проекту, зменшенню фізичного обсягу продажу, збільшенню тривалості виробничого та збутового циклу тощо. Все вище наведене повинно бути враховане при розробці заходів, які допоможуть зменшити ризики деяких подій у майбутньому проекті.

1. *A Guide to the Project Management Body of Knowledge. PMI Standards Committee / Ed. Duncan W.R., 1996.* 2. *Тарасюк Г.М. Управління проектами.-Житомир: ЖДТУ, 2004.-470с.* 3. *Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 231 с.*